

گفتگو با مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران شکوفایی صنعت نفت در آستانه سی و سومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در گفتگو با ماهنامه فنی - تخصصی اکتشاف و تولید، ضمن تأکید بر تشکیل کنسرسیوم‌های توانمند پیمانکاری و اتخاذ راهبردهای مناسب برای مشارکت بیش از پیش و هدایت بانک‌های داخلی در کنار جذب سرمایه‌گذاری خارجی، از عزم جزم تمامی مدیران و کارشناسان صنعت نفت برای توسعه و دست‌یابی به جایگاه شایسته و پایسته صنعت نفت ایران در عرصه بین‌الملل، این چنین خبر می‌دهد: «با رهنمودهای مقام عالی وزارت نفت و در چارچوب سیاست‌های نظام مقدس جمهوری اسلامی، تلاش خواهیم کرد شعار ما می‌توانیم را با هدایت صحیح شرکت ملی نفت ایران و دست‌یابی صنعت نفت به اهداف ترسیم‌شده در سند چشم‌انداز، عینیت بخشیم».

مهندس احمد قلعه‌بانی با بیان بر این که شرکت ملی نفت ایران در جایگاه بزرگ‌ترین بنگاه اقتصادی کشور قرار دارد، تأکید کرد که سند چشم‌انداز شرکت نفت بر اساس سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری تنظیم شده است و برای تحقق اهداف ترسیم‌شده آن، به همت و تلاش مضاعف مدیران تمام بخش‌ها به‌ویژه منابع انسانی صنعت نفت نیاز است تا با توسعه حوزه‌های بالادستی، استفاده حداکثری از ظرفیت‌های این صنعت محقق شود. در ادامه، متن گفتگو با ایشان ارایه می‌گردد.

مصاحبه: مریم خورشند، سیاوش دریابار

انسانی در شرکت نفت باید به مواردی هم چون بهبود شیوه جذب، جانشین‌پروری، کاربردی کردن آموزش و تحقیقات، HSE و IT توجه ویژه‌ای شود. با پرورش مطلوب نیروی انسانی و اجرای برنامه‌های تدوین شده، باید زنجیره ارزش افزوده در شرکت ملی نفت ایران از بخش اکتشاف تا تولید محصولات تکمیل گردد که در این صورت میزان ارزش افزوده، ۵ تا ۶ برابر خواهد شد.

یکی از موضوعات مهمی که این روزها بسیاری از مجلسیان نیز بر گسترش آن تأکید دارند،

maryamkhorsandj@
googlemail.com
salar1100@yahoo.com

می‌شود یا این که برای حفظ آن‌ها نیز برنامه‌هایی تدوین شده است؟

باید به این نکته اشاره کنم که با توجه به عزم شرکت ملی نفت ایران برای پیشبرد دقیق و سریع برنامه‌های در نظر گرفته شده در بخش‌های اکتشاف، تولید و بهره‌برداری، به نیروهای نیازی داریم که با انگیزه و توانمندی مطلوب، برنامه‌های این شرکت را اجرا کنند. بر همین اساس، ضروری است مدیران در زمینه نگاه‌داری، جذب و ایجاد انگیزه در مهندسان و کارشناسان صنعت نفت، به‌ویژه در بخش‌های اولویت‌دار توجه بیش‌تری داشته باشند.

برای افزایش بهره‌وری منابع

و انجام تکالیف مندرج در برنامه‌های توسعه و سند چشم‌انداز، به جایگاه پایسته و شایسته صنعت نفت دست یابیم.

با توجه به عزم جدی وزارت نفت در دولت دهم، مبنی بر انعقاد قرارداد توسعه تمامی میدان‌های مشترک تا پایان امسال، انتظار می‌رود مدیران منابع انسانی در تمام سطوح شرکت ملی نفت ایران با توجه به چشم‌انداز تعریف شده برای صنعت نفت، بهترین متخصصان را برای توسعه، به‌ویژه در بخش میدان‌های مشترک انتخاب کنند.

با توجه به خروج برخی نیروهای متخصص از نفت به دلایل مختلف، آیا این برنامه‌ها فقط به جذب نیروها محدود

جناب آقای مهندس قلعه‌بانی؛ نفت از جمله صنایعی به‌شمار می‌رود که همواره به سرمایه انسانی خود بالیده است. برای جذب و تربیت بهتر نیروی انسانی متخصص در این صنعت چه ضرورت‌هایی لازم است؟

ضمن عرض تبریک به مناسبت فرا رسیدن خجسته ایام دهه فجر و با سلام و درود به روان پاک شهدای انقلاب اسلامی ایران به ویژه شهدای صنعت نفت، افتخار داریم با تکیه بر منابع انسانی که یکی از کلیدی‌ترین بخش‌های هر سازمان به‌شمار می‌رود، دورنمای مناسبی برای صنعت نفت ترسیم کنیم تا بتوان ضمن رسیدن به اهداف و استراتژی‌های تدوین‌شده

سرمایه‌گذاری‌های جدید و یافتن راه کارهای تازه برای تأمین منابع مالی پروژه‌های نفتی است. از سوی دیگر به نظر می‌رسد که بحث تحریم‌های غرب و ادامه روند آن، بسیاری از افراد را نگران کرده است. با این شرایط مذاکره با سایر کشورها در چه موقعیتی قرار دارد و آیا می‌توان در سرمایه‌گذاری، باب جدیدی گشود؟

درهای صنعت نفت بر روی سرمایه‌گذاران خارجی بسته نشده است و همه کشورها در صورت آمادگی می‌توانند در توسعه میادین نفت و گاز ایران سرمایه‌گذاری کنند؛ تا آن جا که در سفر اخیر قائم مقام وزیر نفت هند به تهران، وزارت نفت پیشنهاد توسعه ۶ میدان نفتی و گازی شامل فردوسی، آذر و چنگوله، کیش، فرزاد بی، آزادگان جنوبی و یادآوران را مطرح کرده است. هم اکنون نیز مذاکرات با شرکت‌های داخلی و خارجی برای مشارکت و سرمایه‌گذاری در بخش بالادستی صنایع نفت و گاز ایران در حال انجام

است و تا پایان امسال، وضعیت توسعه میادین مشترک باقی‌مانده کشور به طور کامل مشخص خواهد شد.

با توجه به بدقولی برخی شرکت‌های خارجی، آیا سرمایه‌گذاران خارجی مجالی برای تجربه کار با ایرانی‌ها را دارند؟

بله؛ شرکت‌های خارجی برای مشارکت در پروژه‌های پارس جنوبی معنی ندارند. خوشبختانه بارها برای مشارکت شرکت‌های خارجی در پروژه‌های پارس جنوبی، موضع مثبت خود را اعلام کرده‌ایم. به شرکت‌های شل و ریسول نیز برای تعیین تکلیف حضور در طرح توسعه فازهای ۱۳ و ۱۴ پارس جنوبی مهلت داده‌ایم، اما متأسفانه دیر اقدام کردند. با این حال به آن‌ها اعلام کرده‌ایم می‌توانند با پیمانکاران ایرانی همکاری کنند که تجربه جدیدی برای آن‌ها محسوب خواهد شد.

آیا برای تأمین منابع مالی پروژه‌ها، راه کارهای مناسبی اتخاذ شده است؟
در باره راه کارهای جدید

سرمایه‌گذاری، باید گفت که هم‌اکنون یکی از سیاست‌های وزارت نفت، متنوع‌سازی سبد منابع مالی و اعتباری برای توسعه صنعت نفت است. در سال جاری در کنار اختصاص درآمدهای نفتی به پروژه‌ها، منابع داخلی شرکت ملی نفت، منابع قراردادهای بیع متقابل، فاند انرژی و سندیکای بانکی نیز از دیگر ابزارهای تأمین مالی طرح‌های صنعت نفت به شمار می‌روند.

هم‌چنین بر اساس برنامه زمان‌بندی اعلام شده، یک‌هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان اوراق مشارکت ریالی و پنج میلیارد یورو، اوراق مشارکت ارزی نیز برای تأمین منابع مالی مورد نیاز طرح‌های در دست اجرای پارس جنوبی تا پایان سال جاری، در داخل کشور عرضه خواهد شد. بر همین اساس و با توجه به همت مضاعف وزیر محترم نفت و حمایت ویژه هیأت دولت و شخص رئیس‌جمهور، نگرانی‌ها درباره تأمین منابع مالی پروژه‌ها، کاملاً برطرف شده است.

علاوه بر عزم جدی دولت دهم و وزارت نفت مبنی بر توسعه کامل فازهای پارس جنوبی و تلاش شبانه‌روزی تمامی کارشناسان و مدیران صنعت نفت برای تحقق این مهم، مجلس شورای اسلامی و کمیسیون انرژی نیز اخیراً حمایت‌های ویژه‌ای از این موضوع، به ویژه در قانون برنامه پنجم توسعه داشته‌اند. این امر را چگونه ارزیابی می‌کنید و برای تحقق تکالیف شرکت ملی نفت ایران در برنامه پنجم توسعه، چه راه کارهایی اندیشیده شده است؟

باید توجه داشت که درآمد کشور پس از بهره‌برداری کامل از فازهای باقی‌مانده پارس جنوبی، سالانه ۱۲۰ میلیارد دلار خواهد بود و چنانچه تمام ظرفیت تولید کنونی نفت ایران که ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز است عملیاتی شود، مجموع درآمد حاصل از تولید نفت و گاز در پنج سال آینده به ۲۵۰ میلیارد دلار در سال خواهد رسید. هم‌چنین با توجه به روند جذب سرمایه و اشتغال در پارس جنوبی، پیش‌بینی می‌کنیم که

حضور کیفی و توانمند شرکت‌های ایرانی در بازارهای بین‌المللی نیز فراهم می‌شود.

آیا شرایط تحریم در به‌کارگیری از

تجهیزات داخلی نیز نقش داشته است؟ قطع‌نامه و تحریم، موضوع تازه‌ای برای جمهوری اسلامی ایران نیست. صنایع ایرانی تجربه فعالیت در شرایط تحریم را دارند و در واقع، تحریم‌ها فرصتی برای سازندگان و صنعت‌گران ایرانی است تا با هماهنگی کارفرمایان و پیمانکاران، از حداکثر ظرفیت‌های ساخت داخلی استفاده کنند. از سوی دیگر ایران یکی از جوان‌ترین و پراستعدادترین کشورهای جهان است. در سال‌های گذشته، توانمندی‌های علمی، فنی و تکنولوژیک شرکت‌های ایرانی به‌طور چشمگیری رشد و پیشرفت داشته است؛ به طوری که سازندگان داخلی، ضمن انتقال فن‌آوری، ساخت بسیاری از تجهیزات را در داخل کشور بومی کرده‌اند. توانمندی‌های پیمانکاران، سازندگان و شرکت‌های داخلی به‌گونه‌ای است که می‌توانند با ساخت بخش عظیمی از تجهیزات مورد نیاز کشور به‌صورت مستقل و بدون کمک پیمانکاران خارجی، ظرفیت‌های ساخت داخلی را به اثبات رسانند.

تجدید ساختار شرکت‌های مختلف زیرمجموعه وزارت نفت است؛ بر همین اساس، ناچاریم در بخش‌های مختلف صنعت نفت و به‌ویژه در شرکت‌های توسعه‌ای و عملیاتی هم چون شرکت نفت و گاز پارس، ساختار جدیدی ایجاد کنیم. در مرحله نخست با توجه به این که شرکت‌های عملیاتی به کالا و تجهیزات نیاز دارند، باید در مجموعه خود، واحد جدیدی به نام واحد ساخت داخل ایجاد کنند؛ این شرکت‌ها باید ساختار خود را برای استفاده حداکثری از توان داخلی به‌منظور اجرای پروژه‌های عظیم صنعت نفت به‌ویژه در پارس جنوبی به‌کار گیرند.

از فرمایشات شما این‌گونه استنباط

می‌شود که ساختار شرکت پشتیبانی

ساخت و تهیه کالای نفت نیز به‌ناچار با تغییر و تحولاتی مواجه خواهد شد.

البته این اصلاح ساختار در سال‌های اخیر تا حدودی انجام گرفته و هم‌اکنون این نتیجه حاصل شده است که باید در این شرکت واحدهای مهندسی، کنترل کیفیت، نظارت بر ساخت و استانداردسازی به‌طور فعال ایجاد شود.

شرکت پشتیبانی ساخت و تهیه کالای نفت نیز با ایجاد این ساختار جدید می‌تواند ضمن سامان‌دهی و راهبری مطلوب توسعه ساخت داخل و تحقق توانمندسازی شرکت‌های ایرانی، استانداردهای پایه و مورد نیاز ساخت کالا و تجهیزات صنعت نفت را در سطح استانداردهای بین‌المللی تدوین کند. برنامه‌ها و سیاست‌های کنونی این شرکت بر توسعه ساخت داخل و حمایت از سازندگان ایرانی متمرکز شده است؛ بر این اساس، ضمن اشتغال‌زایی و بومی‌سازی دانش و فن‌آوری ساخت ماشین‌آلات و تجهیزات، فضای سالم رقابتی ایجاد شده و شرایط برای

بهره‌گیری از توان شرکت‌های ایرانی به‌همراه حمایت‌های همه‌جانبه دولت و مجلس، اجرای فازهای جدید پارس جنوبی در دوره زمانی مورد نظر کارفرما یعنی شرکت نفت و گاز پارس به نمایندگی از شرکت ملی نفت ایران با موفقیت انجام شود. البته این نکته را فراموش نکنیم که هر دو فاز پارس جنوبی، ماهانه ۶۰۰ میلیون دلار درآمد ایجاد می‌کند و هر روز تأخیر در بهره‌برداری از این فازها، عدم‌النتفع چشمگیری به دنبال دارد. از این رو با توجه به مشترک بودن میدان و حساسیت‌های مربوط به برداشت از آن، تمام امکانات وزارت نفت برای بهره‌برداری به موقع از این میدان به‌کار گرفته شده است.

اما باید توجه داشت که با توجه به

سابقه اجرا و بهره‌برداری از فازهای قبلی، اجرای این حجم پروژه طی ۳۵ ماه، نیازمند حجم عظیمی از توان مهندسی، منابع مالی و... است.

پس از بررسی‌های فراوان و انجام کارهای کارشناسی، به این نتیجه رسیدیم که با استفاده از مهندسی پایه و تفصیلی فازهای قبلی، زمان ساخت و بهره‌برداری از پروژه‌های فازهای جدید پارس جنوبی بیش از ۱۸ ماه جلو خواهد افتاد. نکته دیگری که باید به آن توجه داشت، این است که ما به شدت نیازمند ایجاد ساختاری جدید در شرکت‌های عملیاتی صنعت نفت هستیم؛ تا آن‌جا که قرار است در این شرکت‌ها، واحد نظارت بر ساخت داخل و واحد تدوین استانداردهای ساخت کالا تشکیل شود.

در این میان، گویا فقط این

پیمانکاران نیستند که توجه ویژه‌ای به آن‌ها شده است و قرار است حجم عظیمی از تجهیزات مورد نیاز، توسط شرکت‌های داخلی ساخته و تأمین شود؟ نباید فراموش کرد که توسعه ساخت داخل به‌طور قطع نیازمند

حجم جذب سرمایه برای فازها در سال آینده به بیش از ۱۲ میلیارد دلار و تعداد نیروی انسانی فعال در ۱۹ فاز در دست توسعه این میدان مشترک نیز به بیش از ۱۵۰ هزار نفر برسد.

طرح شکل‌گیری تمدن نفتی

در غرب کارون که قبلاً به آن اشاره فرموده‌اید، هم‌اکنون در چه وضعیتی قرار دارد؟

بهره‌برداری از فاز دوم میدان دارخوین، تولید روزانه نفت آن را از حدود ۱۰۰ هزار بشکه به ۱۶۰ هزار بشکه افزایش داده است و هم‌اکنون این افزایش تولید ۶۰ هزار بشکه‌ای، در شرایط مطلوبی قرار دارد. بهره‌برداری از این فاز در چارچوب برنامه‌های ایجاد ظرفیت مازاد تولید در شرکت ملی نفت ایران انجام شده است.

علاوه بر این، هم‌اکنون تولید زود هنگام روزانه حدود ۳۳۰۰ بشکه نفت از میدان جفیر نیز مطابق برنامه پیش می‌رود. با بهره‌برداری از این طرح، اطلاعات مخزن از طریق آزمایش چاه‌ها بررسی شده و با تکمیل مطالعات، توسعه فازهای بعدی طرح جامع توسعه، مشخص و برنامه‌ریزی می‌شود.

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های

کارشناسان حوزه نفت، پیشبرد هم‌زمان فعالیت‌ها و پروژه‌های وزارت نفت به‌ویژه در پارس جنوبی است که بسیاری این امر را غیر ممکن تصور می‌کنند. نظر شما چیست؟

هم‌اکنون شرکت ملی نفت ایران برای اجرای هم‌زمان بخش‌های مختلف پروژه‌های پارس جنوبی، ساز و کارهایی طراحی کرده و به‌کار بسته است تا ضمن مدیریت بهینه زمان، در هزینه‌کرد منابع مالی پروژه‌ها نیز صرفه‌جویی شود. می‌توان امیدوار بود که با تمهیدات اندیشیده شده برای مدیریت و کنترل پروژه‌ها و با